

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 15. & 16. lib. Numeri, in quibus describitur
Lex data de Hostiis & deserendis fimbriis. Zelus iræ Moysis objurgantis
Core & Abiron, eorumque secutus interitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](#)

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 15. & 16. lib. Numeri, in quibus describitur Lex data de Hostiis & deferendis fimbriis. Zelus irae Moysis objurgantis Core & Abiron, eorumque secutus interitus.

Considera 1. **D**eum imperando, ut Judæi sibi facerent fimbrias per angu- N. 155. los palliorum suorum, ponentes in eis vittas Hyacinthinas, quas cùm viderent, recordentur omnium mandatorum, voluisse: ut divinam præsentiam speculi loco sibi proponerent, quod futurum sit, ut nunquam, aut non nisi raro divina transgredierentur mandata, sed vitam vivent à labe puram. Nam certa res est teste S. Joanne Damasc. de spiritu fornicat. c. 24. Quod si Deum non solùm secretorum nostrorum, verùm etiam cogitationum internarum, diurnum pariter & nocturnum inspedorem, & consciū esse cogitemus, sancti erimus. Tobias Senior charissimo filio doctrinam optimam hæreditatis instar relictorus, hoc unicum ei inculcavit c. 4. Omnidib[us] diebus vita tua in mente habeto Deum. Enim verò si Jacobi, Josephi & arcæ fœderis præsentia divinam Benedictionem, sub qua omnium bonorum affluentia signatur, etiam domibus Ethnico-rum intulit, quæso: quantum bonorum spiritualium cumulum divina præsentia in hominem fidelem inducit? Scribz & Pharisei discipulorum Joannis Baptizæ jejunia intuiti, Christo movent quæstionem Marci 2. dicentes: Quare discipuli Joannis & Pharisæorum jejunant, tui autem discipuli non jejunant? celeri responsò quæstioni occurrens Christus asserit: nunquid possunt filii Nuptiarum, quamdiu Sponsus cum illis est, jejunare? quem textum Christi quidam Interpres ad nostrum sic explicat propositum, dicens: plus nimirum sponsi præsentia proficitur, quæm jejunis: supplet Sponsus abunde, cum prætens est, quidquid abstinentiæ assequi aliquis posset. Eusebius Emissenus rationem assignans: cur Joannes, cuius discipulorum nunc memini, tam generosò animo sanguinem fuderit? ait: Justè incunctanter offert sanguinem, qui præ oculis habet Regem suum. Vix Maria Magdalena infamis illa mulier, in Salvatoris venerat præsentiam, illicò poenitens non tantum liberatam se sensit ab innumeris animæ suæ maculis, sed tanto in eum amore exarsit, ut nullæ adversitatum aquæ eam extinxissent. Propheta regium existisse virum juxta cor Dei, & impollutò pede per-

E e

cur-

currisse viam mandatorum Dei, solus ille nescit, qui sacras paginas nescit: sed unde tanta pietas viro huic, nisi ab ipsa Dei præsentia, quam sibi familiarem semper habuit testatus: quò ibo à spiritu tuo, & quo à facie tua fugiam? si superbiæ spiritus ob copiosas victorias menititur avium instar in altum efferre, eum quantociùs deplumo, cogitans: *Si ascendero in cælum, tu illuc es.* Si inordinatus divitiarum amor, me instar talpæ ad intimos terræ recessus vocat, eum illicò repello cantans: *Si descendero in Infernum ades.* Cantiprat. lib. 2. apum cap. 20. memorat pudendum aliquod scelus perpetrâsse quendam hominem, non ausum illud confiteri: huic Christus speciem peregrini indutus obviaverat: age inquiens: si te aliqua tui teneat miseratio, si salutis amorem, si veniæ consequendæ desiderium habeas, caput meum aquâ ablue. Et ecce! obsequi petitis dum incipit, videt in vertice oculum. Quid hoc monstri? exclamat. Reponit Christus: oculum hîc cernis, quem nulla potuerunt latere scelera. Hic est, qui fixè te observat in omnibus. In hunc oculum Christiane Lector etiam oculos mentis tue convertas; & illuminabuntur oculi tui, ut nunquam aberrandò à via mandatorum Dei obdormiant in morte. Dices in singulis actionibus tuis: *ad te levavi oculos meos, qui habitas in cælis.* Ecce sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum. Psal. 22. Hunc ergo oculum S. Basilius contra omnes animæ morbos velut præstantissimum prescribit Antidotum dicens in c. 22. Ezech. *Memoria Dei omnia excludit peccata.* Si obscœnîs cogitationibûs agiteris, si ad consensum te pelliat inflammata carô, hunc oculum respice, & cum Susanna vixit evades. Si ad vindictam, de hostibus tuis sumendam te incitet iracundia, hunc oculum intuere, & dices cum S. Stephano Act. 7. *Domine, ne statuas illis hoc peccatum.* Si temporalium divitiarum amor te impellat, per nefas alienis inhiare pecuniis, supprimere pupilos & orphanos; hunc oculum vide, & exclamabis cum Zachæo: *Ecce! dimidium bonorum meorum Domine do pauperibus,* & si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum. Lucæ 19. Si ad contemnenda Superiorum jussa te spiritus superbiæ instiget; hunc oculum præ oculis tuis habe, & exclamabis cum Paulo: *Domine: quid me vis facere?* concludo hanc partem Doctrinæ verbis S. Ignatii Mart. Epist. 9. ad Heronem Diaconum dicentis: *Memento Dei, & non peccabis.*

N. 156. Considera 2. Quomodo Moyses vir aliàs mitissimus, vehementi zelô iræ excanduerit; sed tali, quò non vituperium sed summam laudem

dem fuit promeritus : erat enim zelus divini honoris conservandi studiosissimus. Parū iracundiā summè laudabili flagrārunt Levitæ in puniendis sacrilegis cultoribus aurei illius vituli , quos S. Scriptura extollit dicens : *Consecrātis manus vestras hodiē Domino unusquisque in filio &c.* Exod. 32. Idem zelus deprædicatur in Phinees Eleazari filio Aaronis Nepote, qui hujus libri cap. 25. Hebræo cum scorto Madianite peccantem transfodiens, non tantum divinam ab universo Populo avertit vindictam, sed hoc à Deo obtinuit promissum. *Ecce ! ego do ei pacem fæderis mei, & erit tam ipsi, quam semini ejus pactum Sacerdotii semipiternum, quia zelatus est pro Deo suo, & expiavit scelus filiorum Israël.* Sed transeamus ab exemplis veteris testamenti ad zelatores novi, ubi Christus ipse jam apud Davidem testatus : *Zelus domus tuae comedit me.* Ceu cæterorum omnium Princeps nobis primus occurrit Matthæi 23. duris invectus verbis in Phariseos & Scribas, non aliò nomine nisi Hypocritarum dignos proclamans : ut taceam zelum , quem exercuit Joan. 2. ementes & vendentes è Templo ejiciens. Magistrum secuti discipuli Petrus & Paulus, admiranda dedere zeli signa. Ille Ananiam & Saphiram fraudantes aliquid de pretio agri venditi Actor. 5. Morte puniit temporali. Hic Bar Jehu Pseudoprophetam cæcitate percutit, exclamans Act. 13. *ō plenè dolō & omni fallaciâ, fili Diaboli & iniuste omnis justitia, non definis subvertere vias Domini.* Inter zelum verò & ipsum Dei amorem dari proximam affinitatem testatur S. Bernardus Serm. 44. in Cant. Enim verò si quis totâ mente amaverit Deum, nunquid poterit æquō animō ferre ejus contemptum ? si laudis divinæ studiosus est, nunquid perpeti poterit, blasphemias divinum dehonestari Nomen : si ergo vis nosse Lector Christiane ; quantus amor erga Deum tuum vivat in corde tuo, scruteris tantum, quō zelō feraris in tuerendum Dei honorem ? quot aliena peccata posses impedire , si velles uti occasionibüs, quæ tibi tam frequenter præstò sunt ? &c.

Perpende porrò : quid mali eveniat illis , qui instar Dathan & Abiron ardent quidem zelō, sed pessimō ; utpote zelō elationis & superbie : hos enim Tartarus vivos deglutiit, & inter perpetuas sepelivit flammas. Axioma est : Deum creandō universum non struxisse Infernum, sed tunc primum tremendam hanc creaturam conditam esse, quando Lucifer zelō superbie correptus in hac erupit verba : *In cælum confundam, super Astra exaltabo solium meum, similis ero altissimo &c.* Hæc verba considerans Hugo Card. in Matth. c. 5. Sic ingeniose dis-

E e 2

currit.

currit: plenitudo nihil recipit, nisi quod nihil est: ideo superbia, quæ sui reputatione est aliquid, cœlō non potuit capi, quia illud jam impleverat gloria Domini. Sed nec in terra locum invenit, quia & illam teste Jeremiā: impleverat gloria Domini. Restabat ergo Angelis, zelō elationis & superbiæ inflatis solus Tartarus, locus videlicet, qui creditur à Deo vacuus. ô Christiane Lector! ut locum hunc supertugias, fuge omnem elationis & superbiæ zelum, & Moylen imitatus zelare zelō gloriæ Dei quā amplicandæ quā conservandæ, & habebis pro mercede zeli hujus cœlum humilium Patriam.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 17. 18. & 19. lib. Numeri, in quibus describitur Electio Aaronis à Deo facta per signum Virgæ germinantis. Obligatio & Salarium Sacerdotum, quarundam rerum pro immundis habendorum descriprio, Ritusque aquæ lustralis & cinerum.

N. 157. Considera 1. **Q**UAM longè ab omni passione abesse debeant Electiones Prælatorum: ne enim Moyses videretur carnali amore excæcatus, Germanum suum in Sacerdotem elegisse; hinc voluit Deus, per Prodigium aliquod Aaronis à se ipso factam electionem testari, virgā aridā apud ipsum germinante, Electores sanè gerere se debent ut Judices, quos oportet sedēdō sententias proferre: prout autem sessio significat pacatum & tranquillum animum, ita oportet in eligendo habere mentem à passionibus minimè agitatam. Talem habuere ab exemplo Moysis instructi Israëlitæ, quando Judic. 1. post mortem Josue electuri Ducem, consuluere Dominum dicentes: *Quis ascendet ante nos, & erit Dux belli?* talem habuit Vates regius, quando Successorem Regni declaratus dixit majoribus: *de filiis meis elegit Deus Salomonem, ut sederes in Throno Regni Domini super Israël* 1. Paralip. 28. Talem habuit Jehu scribens litteras 4. Reg. 10. Samariam, Optimatibus civitatis imperans: *Eligite meliorem, & eum, qui vobis placuerit de filiis Domini vestri, & ponite eum super solium Patris sui, & pugnate pro Domo Domini vestri.* Talem habuere Apostolici Viri, quando Act. 1. v. 23. post ascensionem Christi convenire, infelicissimi Judæ dignum Successorem electuri: tunc enim statuere duos Jóseph, & Matthiam, orantesque dixerunt: *Tu Domine, qui nōstī corda omnium, ostende, quem elegeris*

ex